

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKЦИИ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Ceny prenumeraty:

miesięcznie 5 mk. z odnośnieniem do domu 4.50 bez odnośnienia. kwartalnie 15 mk.
Cena pojedynczego numeru 30 fenigów.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: za wiersz petytowy jednoszpaltowy na 1 kol. 2 mk. 00 fenigów, na II i III kol. 1 mk. 50 fen na IV kol. 75 fenigów.
Ogłoszenia drobne po 20 fenigów, za wyraz.

Adres Redakcji i Administracji

CZĘSTOCHOWA, ulica Fanny Marji Nr. 58
Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa № 25.

Dziś w Teatrze Paryskim!

Niebywała Sensacja!

Najznakomitsze arcydzieło kinematograficzne!

„Pax aeterna”

(WIECZNY POKÓJ)

Wszechświatowe arcydzieło w 6-ciu dużych częściach,
wykonane przez znaną fabrykę „NORDISK“ w Kopenhadze,
odtworza całą

groźę europejskiej zawieruchy wojennej
i ostateczne zwycięstwo idei pacyfistycznej.

Obraz olśniewa niewidzialnym dotąd na ekranie przepychem wystawy,
wzruszając treścią i pełną wyrazu grą artystów.

Muzyka Oktet Artystyczny
pod dyrekcją

Jerzego Bursika

b. dyrektora orkiestry w Zakopanem.

Mimo nadzwyczaj kosztownej dzierżawy obrazu
ceny miejsc niepodwyższone.

Passe-Partout i bilety ulgowe
nieważne.

Bufet cukierniczy na miejscu.

W sobotę d. 15 b.m. został otwarty i poświęcony przez ks. Młodziejewskiego

Zakład Gastronomiczno-Cukierniczy pod f. „Mleczarnia Polska”

II Aleja 39.

Lokal gruntownie odrestaurowany. Zakład wydaje obiady, śniadania i kolacje po cenach przystępnych.

Kuchnia wzorowo prowadzona.

Polecając się Sz. klijenteli pozostajemy z poważaniem

Przemysław Pękosiński i S-ka.

Z Sejmu ustawodawczego.

W obradach nad nagłym wnioskiem p. Dabala w sprawie organizacji ochrony zdrowia publicznego i zwalczania chorób zakaźnych. P. Dabala nadmieniał, że ministerstwo zdrowia publicznego zajmuje się poniekąd sprawami, które niekoniecznie należą do jego zakresu.—Ministerstwo ma swalcsać choroby. Usuwanie brudu i niechlujstwa przechodzi jego zakres, gdyż na to trzeba cały kraj odbudować. Mówca przytacza niekóre dane w sprawie groźnego szerzenia się chorób zakaźnych we wszystkich prawie powiatach naszego kraju. Przeciw temu ministerstwo dotychczas mało zrobiło. Mówca

wyraża zdanie, że w tem ministerstwie panuje pewien chaos.

P. Moraczewska, przemawiając jako pierwsza kobieta w Sejmie polskim, wyraża przedewszystkiem głęboką radość, że odrodzenie już w pierwszej chwili objawiło się w Polsce przy układaniu ordynacji wyborczej przez śmiałe przeciwstawienie się wiekowej tradycji i przez udzielenie szerokich praw obywatelskich także kobietom. (Brawo). Mówczyńni marzy, że Polska nie tylko na zewnątrz wielką i wpływową, ale wewnętrznie świetnie zagospodarowaną kwitnącą zdrowiem i dobrobytem, czy sta i bogata, dlatego zapagnęła ona przemawiać przy tym wnosku, może nieposornym, ale niesmiernie ważnym

bo kryjąym w sobie zdrowie narodu.

Przy tłumieniu epidemji trzeba zwrócić uwagę na stosunki mlejkie.

Podróżując przed wojną po Karyntji i krajach południowo-austriackich, mówczyńni miała sposobność widzieć tamtejsze miasteczka niemal wieś górskie wzorem czystości i porządku, aż radość brała patrzeć na to, jaka tam kanalizacja, wodociągi i osy stósó wszechstronna, ale gdy przyjdzie z tem porównywać nasze miasteczka, to wstydzić się przychodzi i pragnie się, żeby ich obcy nie odwidzali.

Przeciwko tajnym gorzelniom.

P. Melupa uzasadniając wniosek w sprawie gorzelnictwa tajnego stwierdza, że w jednej tylko gminie ujawniono 20 gorzelnii tajnych, które zużywały pół korca zboża tygodniowo czyli razem 10 korcy tygodniowo. Mówca proponuje, aby w drodze administracyjnej zatwierdzono sprawę wykrytych tajnych gorzelnii, nakładając na tych, którzy takie tajne gorzelnie utrzymują, kary od 10,000 marek lub rok więzienia.

Minister skarbu Englioh: Rząd jest za nakłósela wniosku.

Za czasów panowania rosyjskiego tajnego gorzelnictwa nie było wcale. Spirytus i wódki były tanie i dostępne. Stosunki zmieniły się po zajęciu kraju przez Niemców i Austriaków.

Nie łatwo będzie można gorzelnictwo wykorzystać. Dopóki zapotrzebowania na spirytus nie będzie mo-budujące się państwo polskie potrze-

zna zaspokoić na drodze legalnej, znaczne dochody ze sprzedaży spirytusu dla łaknących obfitych zwykłów z tego źródła płynących.

Dlatego zgadzamy się chętnie na wniosek, by władzom administracyjnym przysługiwalo prawo nakładania kar na właścicieli tajnych gorzelnii w drodze administracyjnej.

Przemawia dalej druga z kolei kobieta—poseł z Częstochowy p. Moczyłowska. Stwierdza, że gorzelnie tajne w Polsce są wielką bolączką, w okolicach takich, jak Częstochowa, Zagłębie i Warszawa są wielką klęską. Przed wojną należeliśmy do najtrzeźwiejszych narodów w Europie. We Francji na głowę wypadało 18 litrów wódki, w Anglii—15, w Niemczech—10, a w Polsce—4 do 6 litrów. Obecnie jest już inaczej. Prawie w każdej wsi jest tajna gorzelnia, a są i takie wsi, gdzie prawie niema domu, w którymby nie było gorzelnii.

Mówczyńni w końcu zaznacza potrzebę aby samo społeczeństwo reagowało w tej sprawie. Ono powinno razem z rządem wzbudzać peszowanie dla prawa, a jeżeli to się stanie, to tajne gorzelnie będą należały do legendy. (Brawo, brawo).

Obeczenie stanowisk administracyjnych.

P. Głębicki zabiera głos w sprawie wniosku co do obsadzenia stanowisk administracyjnych państwa polskiego. Mówca stwierdza, że nowo-

Teatr „PARYSKI”

ul. Panny Marji Nr. 19

PROGRAMod piątku 14 do poniedziałku
17 Marca r. b.**Muzyka Oktet Artystyczny**

pod dyrekcją

Jerzego Burzika

b. dyrektora orkiestry w Zakopanem.

wyk. podczas pokazów obrazów
między innymi najpopularniejszą
dziś w całej Francji pieśń naro-
dową „Quand Madelon”

Bufet cukierniczy na miejscu.

Teatr „ODEON”

ul. Panny Marji 27.

PROGRAM:od soboty 15 do wtorku 18
Marca**SENSACJA!****Wielki****nadzwyczajny
program!**

Orkiestra pod kier. członka Filharmonji Łódzkiej

p. Rafała Kantora

Bufet cukierniczy przy teatrze.

Pomimo kolosalniej wysokiej dzier-
żawy obrazów,**Ceny miejsc pozostają
bez zmiany.**Najznakomitsze filmy polsko - francuskie, specjalnie
nadesłane przez komitet Francusko-Polski z Paryża.**ZWYCIĘZCY****JENERAŁ HALLER**Oryginalne zdjęcia kinemat w 4-ch częściach
Francusk. Sztabu Jenerałnego.1) Rocznica traktatu Frankfurckiego. 2) Nieposzanowa-
nie prawa przez Prusaków. 3) Wypowiedzenie wojny
i mobilizacja we Francji. 4) Najciekawsze epizody
wielkich krwawych bitew. 5) Franc. piechota, arty-
lerja, tanki. Wojska ameryk. 6) Ukaranie najeźdźcy.
7) Wyzwolenie ujarzmionej ludności i uroczystości w
Alzacji i Lotaryngji na cześć Matki-Francji. 8) Entu-
zjastyczne powitanie wojsk francuskich w Strasburgu
i Metz.

Nadmieniamy, że powyższy obraz niema nic wspólnego z dotychczas wystawianym plagiatem.

ANONS: Od Wtorku 18 Marca 1919 roku. Najznakomitsze arcydzieło kinematograficzne

„Pax Aeterna” (Wieczny Pokój)Wykonanie przez znaną fabrykę „Nordisk” w Kopenhadze, odtwarza całą grozę europejskiej zawieruchy wojennej
ostateczne zwycięstwo idei pacyfistycznej. Obraz olśniewa niewidzianym dotąd na ekranie przepychem wystawy, wz-
szającą treścią i pełną wyrazu grą artystów.

2-ga Seria autentycznych zdjęć Francuskiego Sztabu Jenerałnego

w 4-ch częściach, pod tyt.

ZwycięzcyCzęść 1-a i 2-ga: **Jenerał Haller i Wojska Polskie we Francji**Część 3-cia i 4-ta: **Po pogromie niemieckim: Zajęcie Stras-
burga, Metz i Konstantynopola.**

UWAGA: Zdjęcia powyższe są oryginalne francuskie, nadesłane przez Komitet Polski w Paryżu.

Ostatnia Sensacja!**DAMA, DJABEL I MODYSTKA...**

Niebywała komedia djabelska w 4-ch aktach w roli modystki, ulubienica Publiczności, uroczą

HENNY PORTEN.**EDMUND Grabowski
Geometra**Wykonuje wszelkie roboty w zakresie mierzalstwa
Częstochowa, ul. Kilińskiego 9.**Kinoteatr Szkolny**

Szkołna № 10.

15 i 16 marca

**Męczeństwo
Chrześcjan**Dramat historyczny w 6 częściach.
Występuje kilka tysięcy osób.

Wspaniałe i wstrząsające sceny.

Początek o g. 4 i 6.

W niedziele o g. 2 i pół przedstawienie dla bie-
dnych dzieci po znizonych cenach.
Wejście dla młodzieży i starszych.**Leon Rygier
Główne Zasady Pisowni Polskiej
ze słowniczkiem**wedl. ostatecz. uchwał Akademji Umiejętności do użytku szkół.
przez Minister. Oświecenia rozporządzeniem d. 10.11.1919 r. № 14717,**Książka winna znaleźć się w rękach każdego nauczyciela i ucznia**

Cena Mk. 1 fen. 20.

Skład główny w Polskiej Składnicy Pomocy Szkolnych
Warszawa Nowy-Swiat 33. 0597—**KLASYCZNA SZKOŁA TANCÓW
KAZIMIERZA KOSTECKIEGO**

b. Art. bał. Teatr. Rząd. Warsz.

Zapisy na nowy komplet, bez względu na zdolności, najnowszych tańców
współczesnych przyjmują co dzień od 10 do 12 godz. i od 3 do 9 wiecz. w sali
Stowarz. Aleja Nr. 9. Lekcje wprawnośc. w Czwartki, Soboty i Niedziele od
godz. 7 i pół. wiecz. do 11 wiecz. Za jednorazową opłatą 2 mk. od osoby.
Do nauki tańców gra znany muzyk p. Rezier.**Ofiary.**Zamiast wysłania życzeń Nowotoczn
p.p. Aleksandrowa Czerwińskim z Bu-
kowna, Stefanostwo Dembowsce, składają
5 mk. dla najbiedniejszych, do dyspozyc.
Ojca Marjana, paulina z Jasnej Góry.Pracownicy Depot Częst. Warsztatów
kolejowych i warsztatów wagonowych na
biednych Lwowian składają 405 mk. 50 l.Zamiast kwiatów na grob ś.p. Zygmunt
ta Dzierżbickiego Lekarz dentysta Grej-
niec składa na sztandar 27 p.p. 5 mk.Z powodu szybkiego załatwienia sprawy
w biurze powiatu składam na „Białej
krzyż” 10 mk. R. Ritter.

Lekarz-Dentysta

Michał Grejniec

ul. Panny Marji (1 Aleja) № 10

Przyjmuje codz. od 9—1 i 8—7 w.

baje urzędników wszechstronnie uzdolnionych, od których należy wymagać wiele.

Wniosek p. Głabińskiego domaga się od Sejmu:

1. Ażeby do dni 30 oznaczył w drodze rozporządzenia warunki obsadzenia stanowisk służbowych administracyjnych państwa polskiego, od III rangi począwszy, we wszystkich władzach i gałęziach służby.

2. Ażeby do dni 30 ogłosił konkursy na wszystkie posady od III rangi do VII z 60-dniowym terminem zgłaszania się kandydatów.

3. Ażeby do 3 on miesięcy przedłożył projekt ustawy (pragmatyki) służbowej dla urzędników administracyjnych państwa polskiego.

Rozprawę zamkniętą i obydwa wnioski po dyskusji wraz z rezolucją Wojtulanisa odesłano do komisji administracyjnej.

Z powodu nawalu wniosków narychle Izba uchwaliła ostatni punkt porządku dziennego, mianowicie wniosek ks. Pośpiecha, dotyczący Śląska Górnego oddzielić na wtorek.

Odczytano interpelację p. Tarnowskiego, która zapytuje Ministra Spr. Wojsk. co gotów jest uczynić dla zapobieżenia bezmyślnej niedyskrecji niektórych dzienników, podających wiadomości o zarządzaniach a nawet ruchach wojskowych. Marszałek odczytał tę interpelację regulaminową do Prezydenta Ministrów wyraża nadzieję, że już samo odczytanie tej interpelacji w Sejmie wystarczy aby gazety zmieniły dotychczasową taktykę.

Gdańsk.

II.

Od r. 1785 zaczyna się krzyżowa droga martyrologii Gdańska, będąca wstępem do podziałów Polski. Chęć pruska wyciąga ku niemu swe szpony, a nie mogące zrazu go wydrzeć, dwukrotnie krapują jego rozwój dotkliwymi łami, co przyczynia się do gospodarczej ruiny miasta. Aż przyszła katastrofa rozbiorów. D. 28 III wojska króla pruskiego wkroczyły do miasta. Nie było to wejście triumfalne. Ludność w bieleńcu i rozpacz strzelała do wojska, uprzednio rada miasta wystosowała uroczystą deklarację, w której mówi, że „okolicznościom czasu ulec musi”. W r. 1797 żaki szkolne wraz z rajcami miejskimi ukłali spisek, który miał na celu uwolnienie Gdańska z pod władzy pruskiej. Było to zresztą nieostanie wystąpienie, bo rząd niemiecki aż do dzisiejszych dni liczył się z tą ukrytą chęcią powrotu jego do Polski, o czym świadczą zarządzenie śledztwa w październiku roku zeszłego, gdyż otrzymano doniesienie, że kupcy gdańscy pragną przyłączyć się do nas.

Czyż całe to pasmo dzieł nie mówi wyraźnie o jego wrażliwości? Mimo woli nasuwa się analogia do Lwowa, który tyłu felom się opierał i krwią rzęście przynależności swą do korony pieczętował. Stoją tu dwa kresowe miasta, jakby na strażnicy ziemi naszej, polskie z ducha i ofiary. Za ten stołeczny ciężar im się należy, a historyk Astenszy tak się od Gdańska wyraża: „To stare miasto polsko-niemieckie, wyniosłe, uparte, przekorne, a przecież rozropne, uczciwe i wierne, to wszak była święta perla w koronie dawnej Rzplitej, arcyważna placówka terytorjalna i gospodarcza dawnej Polski, jedno z głównych jej ognisk najczystszej żywności niemieckiej, okazowy punkt przyjaźni i zatknięcia się dwóch wielkich narodowości sąsiedzkich i pokojowego przystosowania się pracowitej, prawej i wernopodającej niemczyzny do opiekanych rządów polskich”.

Dzisiaj niemieczyna w Gdańsku znaczone poczyniła postępy, ale nie należy zapominać, że w chwili oderwania go od Polski miasto liczyło z górą 50 proc. Polaków, że strata, jaką dzisiaj notujemy, powstała wskutek wrogiej nam polityki pruskiej i bezwzględnych zarządzeń, które tyły albo głuszyły polskość na każdym kroku. Miejmy nadzieję, że w innej atmosferze polskość — jak Piotrowin — powstawać tam będzie, aby zakwitnąć do nowego życia.

Życie to w dawnym Gdańsku było świętą. Miasto na skutek licznych przejęć królów polskich nadawanych przywilejów i dzięki nadmorskiemu położeniu, rozwijało się szybko i bogaciło. Jedno ze świadectw o jego rozwoju i piękności znajdujemy w poemacie z r. 1630 Wacława Klemensa, który utrzymuje, że Gdańsk może się równać ze słynnymi miastami Europy pod względem porządku, piękności, wspaniałości gmachów, obfitości bogactw, gościnności, może się nazwać rajem Bałtyku. Świadcztwo przybywa. Zresztą każde bezstronne świadectwo pozorne być musi.

A co dziwniejsze — sztuka Gdańska nie ma na sobie piętna niemieckiego. My jesteśmy wychowankami kultury romańskiej, sztuka polska rodem z Włoch i Francji, i na tym podłożu powstała nasza rodzima, wielka narodowa sztuka, sztuka Piastów i Jagiellonów — i ona w Gdańsku panuje.

W tym polskim Gdańsku kultura polska się krzewiła i dłużej od innych miast naszych na wysokości ogólnej kultury się utrzymała. Gdańsk wydał i wychował wiele poetów, drukarzy i uczonych, między którymi nie braknie nazwisk wybitnych i zastanych, jak Dantyszek — poeta, Falk i Chodowiecki — artyści, Heolius — astronom, Pastorius — historyk, Lengnieh — prawnik i inni.

Cała więc przeszłość Gdańska tak ściśle łączy się z dziejami naszymi, że jeżeli kongres pokojowy wypaczy ich nie chce i okaleczyć ojczyznę naszą, musimy nam przynajmniej Pomorza wraz z Gdańskiem. Zamyka on ujście Wisły i tworzy z Polską organiczną całość, jest on wrotami w świat szeroki, które nam muszą być rozwarne, jeżeli udusić się nie mamy, które nam muszą być „rozwarne, żeby zabezpieczyć sobie istotną niezależność polityczną i gospodarczą”.

Odczuwał to wieszcz nasz, Mickiewicz, i powrócił jego do Polski przewidująco, gdy pisał: „Miasto Gdańsk, niegdys nasze, znów być musi nasze”, pomimo, że pisał to, po upadku powstania listopadowego; konieczną potrzebę Gdańska dla Polski rozumiał sam Bismarck, jednak pocieszał swoich rodaków, że się to nie stanie, bo pierwiej wojnę Niemcy przegracby musiały. I przegraly. Zisic się winny wieszczenia i obrachunki, spełnić się winny nasze żądania. W Paryżu obraduje kongres i radzi właśnie nad sprawami Polski. Na kalendarzu miesiąc marzec. Marzec był przełomowym miesiącem w historii Gdańska. — Wierzyliśmy, że i ten miesiąc zadecyduje o jego losach, a ta nowa data marcewa zapisana będzie pod szczęśliwą i promienną gwiazdą powrotu nadbaltyckiego miasta do dzierżaw wielkiej Polski.

J. Kaczkowski.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Granice polsko-rosyjskie.
Kraków. Biuro prasowe komisji rządzącej komunikuje:

Otrzymałmy następującą depeszę: Paryż, 12 marca. Temps donosi, że postanowiono badania w sprawie granic między Polską a Rosją odbyć na później, gdyż przedmiotem bezpośrednim konferencji paryskiej jest przygotowanie preliminarzy pokojowych z Niemcami.

Niemcy muszą oddać flotę napowietrzną.

Paryż. Na posiedzeniu najwyższej rady wojennej aliantów, odbytem dnia 12 b. m., uchwalono następującą klauzulę, odnoszącą się do lotnictwa niemieckiego:

1. Niemcy będą musiały wydać wszystkie aeroplany bojowe, oraz aeroplany do bombardowania, jakoteż wszystkie balony do sterowania C) się tyczy hydroplanów, to zatrzyają Niemcy tylko najniezbędniejszą do wykonywania polacji nadbrzeżnej i wykawiania min. Sprzymierzeńcy powezną w przyszłości dyspozycje, co do rozdziału pomiędzy siebie materiału oddanego przez nieprzyjaciela.

2. Chodzi również o możność sparisowania w przyszłości usiłowań do odbudowania niemieckiej floty napowietrznej. Powzięto więc zarządzenia, ażeby aeroplany pocztowe i handlowe nie mogły być przerabiane do celów wojskowych.

Decret Hindenburga.

Berlin. Dzienniki donoszą z Koblenczu: Hindenburg wydał dekret, znoszący z dniem 1 kwietnia rady żołnierskie na obszarach, podlegających jego władzy.

Demobilizacja we Francji.
Demobilizacja armji francuskiej dokonana będzie pomiędzy 16 a 30 kwietnia.

W tym czasie koleje francuskie oddane będą wylącznie na użytk armji.

Straty Włoch.

Giornale d'Italia donosi, że straty armji włoskiej w tej wojnie wynoszą 128.000 zabitych 948.610 rannych i 560.210 jeńców.

Żydowska delegacja w Paryżu.

„Victoire” z 10.3 donosi: Delegacja rady narodowej żydów polskich złożona z pp. Podlickiego, Farbatelina i

Lowity przedłożyła swoje żądania w następującej formie:

Wszystcy żydzi polscy z wyjątkiem kilku asymilatorów są zgodni co do naszego programu. Chcemy, ażeby nas uznano za naród posiadający prawa religijne, językowe i kulturowe narodowa. Naród polski, który tyle przecierpiał z powodu gwałcenia jego narodowego rozwoju nie powinien dokonywać na nas podobnej zbrodni. Żydzi ujawnili swoją wolę, na kongresie, który niedawno odbył się w Warszawie przy udziale około 480 delegatów z całej Polski. Rada narodowa żydowska wybrana na tym kongresie uprosiła pana Sokolowa, znajdującą się w Paryżu, aby pragnienia i bóle żydostwa polskiego przedłożył kongresowi pokolowemu.

Socjalizacja kopalń w Niemczech.

Komisja dla socjalizacji przemysłu niemieckiego powzięła uchwały w sprawie socjalizacji przemysłu węglowego.

Na komisji zgłoszono dwa wnioski, a to wniosek większości i mniejszości, które różnią się tylko nieznacznie. Obydwa przewidują upaństwowienie kopalń węgla i wykupno ich przez państwo według cen obecnych.

Dla wykupu kopalni ma być stworzone wielkie stowarzysztwo jakoyjne pod nazwą kontrola państwa. Na cele tego towarzystwa stanąca ma rada złożona ze stu osób, a to z 26 przedstawicieli robotników, 25 inżynierów kopalnianych, 25 konsumentów i 25 przedstawicieli rządu.

Sprawca zamachu na Clemenceau skazany na śmierć.

Biuro korespondencyjne ogłasza następującą depeszę agencji Havasa: Z Paryża: Cottin, sprawca zamachu na Clemenceau został skazany na śmierć.

Chwila bieżąca.

— Prezydent Wilson przybył do Paryża, witany entuzjastycznie przez ludność.

— Komisja do spraw polskich pod przewodnictwem Cambone jednomyślnie przynależa Gdańsk Polsce.

— Na znak protest z powodu dzikiego „napadu” zbirów pruskich na Zagłębie wybuchł na Górnym Śląsku strajk powszechny.

— Po osmogodzinnyim szturmie bolszewicy zdobyli Cherson.

— Dzisiaj na posiedzeniu najwyższej rady wojennej rozpatrywane będą sprawy: rozgraniczenia polsko-niemieckiego i Slezylgu.

— W Niemczech ma być utworzona, zamiast wojska, tymczasowa milicja. Główną komendę nad milicją obejmie prezydent.

— Na marszałka sejmu pruskiego wybrano socjalistę Leinerta, na wicemarszałków centrowca Porschta i demokratę Frenzla.

Sprawy polskie.

Komunikat polskiego sztabu generalnego.

Warszawa. Komunikat sztabu generalnego wojska polskiego z dnia 16 marca 1919 r.

Lwów trzyma się bohatercko.

Litwa i Białorus: Grupa gen. Iwaszkiewicza. W pociągu za ustępującymi bolszewikami oddziały nasze do tarty do lni Dzięcioł — Wysock — Polonka.

Grupa generała Listowskiego: Pod Łogiczynem i Parachofskiem drobne utarczki oddziałów wywiadowczych.

Wotył Grupa generała Smigłego-Rydzka: W ciągu całego dnia artylerja nieprzyjacielska intensywnie ostrzeliwała nasze pozycje i tor kolejowy na południe od Holub. W Maniewozach i Swidnickach zetknięcia się nasze strażę przednie z większymi oddziałami nieprzyjacielskimi.

Pod Rusnowem, Kalusowem, Żytantem zaatakowały bliższe ukraińskie oddziały nasze placówki. Nieprzyjaciela odparto.

Galicja Wschodnia: Grupa generała Romera: Artylerja ukraińska ostrzeliwała Staje i Uhnów. Pod Bejzsem ożywiona działalność wywiadowcza.

Grupa generała Rozwadowskiego:

Nieprzyjacieli ostrzeliwali artylerją intensywnie nasze pozycje na wschodzie południe od Lwowa, dworzec główny i centrum miasta. Nasz patrol wyparł ukraińców i dotarł do Berek Dominikańskich. Nieprzyjacielskie patrolo, podsuwające się spod Rzęsnej Ruskiej — Karaczynów, zostały rozproszone. Ataki ukraińskie na omentarz Kulparowski odparto.

Posiłek pancerny „Piłsudczyk” przy współudziale piechoty wyparł ukraińców z rampa kolejowa, w Gródku Jagiellońskim. Baterje nasze amunicyj do milczenia artylerje nieprzyjacielską ostrzeliwującą most na Wereszycy.

Grupa generała Aleksandrowicza. Na wschód od Sądowej Wiszni wyparły nasze oddziały nieprzyjaciela poza linję Boriatyn — Dawne — Wzgórze 279 — Księży Most.

Grupa generała Minkiewicza. Pod Nowym Mostem odparto oddziały nieprzyjacielskie. W Tereńcu pod Ustrzykami rozbito większy oddział ukraiński, pod Chyrowem i Mośkolem, milij żywy ogień artylerji.

W zastępstwie szefa sztabu gen. Haller pułkownik.

Sfery rządowe otrzymały wczoraj drogą telefoniczną z Krakowa nader pocieszające wiadomości o sytuacji na froncie lwowskim. Położenie obecne wyłącza wszelką obawę o upadek Lwowa. Powodzenie orężne od paru dni jest po stronie polskiej.

Rumuni przeciwko ukraińcom. — Zajęcie Sniatynia.

Nowa Reforma zamieszczona następującą telegram z Wiednia. Od osób przybyłych ze Sniatyniawo dowiadujemy się, że wojsko rumuńskie, w sile dwóch korpusów przekroczyło granice Galicji Wschodniej i zajęło Sniatyn i szereg miejscowości okolicznych

Przedstawiciel Francji w Polsce.

Paryż. Telegram Havasa. Potwierdza się wiadomość o mianowaniu generalnego konsula w Górnem p. Pralon ministrem pełnomocnym w Polsce.

Zachodnie granice Polski.

Komisja do określenia zachodnich granic Polski ukończyła swe prace, tak, że pozostaje jej tylko ująć ich w formę artykułów.

Zmiany w administracji prowincjonalnej.

Wydział prasowy M. S. W. komunikuje, że na skutek uwahlenia, braku dostatecznych kwalifikacji w działalności służbowej niektórych komisarzy prowincjonalnej polcji komunalnej, p. Minister Spraw Wewnętrznych polecił dokonać zmian na stanowiskach komisarzy polcji.

Szkolnictwo niemieckie w Polsce.

W „Monitorze Polskim” ogłoszono wczoraj uchwałę rady ministrów o szkoleniu powszechnych z niemieckim językiem naukowym.

Na mocy tej uchwały istniejące na terytorjum dawnej okupacji niemieckiej b. Królestwa Kongresowego niemieckie gimnazja szkolne zostają z dniem 31 marca 1919 roku zamknięte.

Mundurzy Milicji Ludowej.

Gdy rząd p. Moraczewskiego formował kadry milicji ludowej, w tym samym czasie właśnie wojsku polskiemu doznał brak mundurów i broń, a sztab i departament gospodarczy przy ministerjum wojny łamały sobie głowę, jak złezna zarządzić.

To też wywołało powszechne zdziwienie, że w najkrytyczniejszym dla wojska polskiego momencie miliojanci ludowi ukazywać się zaczęli na ulicach Warszawy w nowiuteńskich uniformach, w doskonałych butach i z karabinami.

Zgad się do wszystkiego wzięło? Zgad milicja ludowa otrzymała broń i mundury?

Oto, jak sprawę wyjaśnia krakowski Dziennik polski:

„W swoim czasie p. Moraczewski zwrócił się do Naczelnej rady ludowej w Poznaniu z prośbą, aby z pasów dostąpiła część dla wojska polskiego. Pragać przyszło iz pomocą Królestwa, Naczelna Rada ludowa dostarczyła 18000 metrów sukna czar-

Teatr „ODEON”
ul. Panny-Marji 27.

PROGRAM:
od soboty 15 do wtorku 18
Marca

SENSACJA!
Wielki
nadzwyczajny
program!

Orkiestra pod kier. członka Filharmonji Łódzkiej

p. Rafała Kantora

Bufet cukierniczy przy teatrze.

Pomimo kolosalniej wysokości dzier-
żawy obrazów,

Ceny miejsc pozostają
bez zmiany.

2-ga Seria autentycznych zdjęć Francuskiego Sztabu Jeneralnego
w 4-eh częściach, pod tyt.

Zwycięzcy

Część 1-a i 2-ga: **Jenerał Haller i Wojska Polskie we Francji**

Część 3-cia i 4-ta: **Po pogromie niemieckim: Zajęcie Strasburga, Metz i Konstantynopola.**

UWAGA: Zdjęcia powyższe są oryginalne francuskie, nadesłane przez Komitet Polski w Paryżu.

Ostatnia Sensacja!

DAMA, DJABEŁ I MODYSTKA

Niebywała komedia djabełska w 4-ch aktach' w roli modystki, ulubienica Publiczności, uroczą

HENNY PORTEN.

EDMUND Grabowski
Geometra
Wykonuje wszelkie roboty w zakresie miernictwa
Częstochowa, ul. Kilińskiego 9.

Doktor
A. FITKAŁ
b. długoletni lekarz szpitala św. Du-
cha w Warszawie
przyjmuje chorych od 9 do 12 i od 3 do 8-ej.
ulica św. Barbary Nr. 11.

Stanisław Rumszewicz
adwokat przysięgły
w Częstochowie ul. Kilińskiego 7.
(I. piętro front obok Sądu Pok. II Okr.
Przyjmuje od 2-ej do 5 południu
z wyjątkiem niedziel i świąt.

ZAKŁAD MECHANICZNY
Pawła Malczaka
w Częstochowie ul. P. Marji 20 39.
Zakład wyłącznie urządzeniowy jest na re-
paracje broni wszystkich systemów jak
również precyzyjnej galvanerii Wykona-
nie solidne z gwarancją.

Kantor wymiany pieniędzy
Wł. Nassalskiego
ul. Panny Marji 21.
Respekcjonalnie czynności we Wtorek 18 bm

DOKTOR MED.
E. Petrykat
b. lekarz kliniki Prof. LESSERA
Choroby skórne, weneryczne
i moczopłciowe
przyjmuje od 10-1 rano i od 3-6 godz. wiecz.
przeprrowadził się z ul. Dojazd
na ul. Szkolną 26, I piętro.

Ekspozytura sprzętarska
Biura Przemysłu Drzewnego
przy galicyjskim Krajow - Urzędzie Odbudowy w Warszawie
poszukuje **zastępców** we wszystkich miastach gub.Państwa
do sprzedaży mebli włościańskich i małomieszczańskich w rejonie odnośnej
guberni. Oferty z referencjami pierwszorzędniemi nadsyłać do Biura Ogło-
szeń Ungra w Warszawie Wierzbowa № 8 „T. W.” 0607-2

SZKOŁA LEKARSKO DENTYSTYCZNA
L. SZYMAŃSKIEGO
Warszawa, Marszałkowska № 151.
Z mocy postanowienia Rady pedagogicznej i uchwały uczącej się
polskiej młodzieży szkolnej wznowiła wykłady i zajęcia. 0608

Dom Techniczno-Handlowy.
Inż. W. Kukliński i K. Deloff
Częstochowa, ul. Dojazd № 9, telef. № 80.
Wyłączne przedstawicielstwo Fabryki Cementu „Rudniki”
w Rudnikach st. Dr. Żel. W. W.

Klasyzma Szkoła Tańców
Kazimierza Kosteckiego
b. Art. bal. Teatr, Razd. Warsz.
W środę dn. 19 b. m. w dzień św. Józefa; w sali Stowarzyszenia i Aleja nr. 9.
Odbędzie się praktyczno ogólna dłuższa lekcja. Początek o godz. 6-iej wieczorem
Muzyka p. Rezlera.

DOKTOR
Paweł Broniatowski
w CZĘSTOCHOWIE
ul. Panny Marji 21.
Choroby skórne weneryczne
i dróg moczowych.
Ordynacje: od 6-13 rano i od 4-7 p.p.
Fanie od 12-1 po południu. 677-

Lekarz-Dentysta
Michał Grejniec
ul. Panny Marji (I Aleja) № 10
Przyjmuje codz. od 9-1 i 3-7 w.

Olejarnia
przyjmuje do wybioia rse
pak len oraz takowe ku
puje tamże sprzedaje się
olej na pudły i funty Kra-
kowska 22

Olejarnia
do sprzedania oras wy-
konywa takowe nowe.
Warszta 1 Słusarski
Krakowska 22.

Maszyna Singera
w dobrym stanie do sprda-
nia Wieluńska Nr. 12
Kłama. 575-

Akuzerka Tulak
przyjmuje zamówienia na
miejscu i wyjazd. Udziela
porady, II Aleja 23
m. 11

Kapusta
kiszona i burski pastewne
do sprzedania Szkoleń 3-b
Kłopotaki. 576-

Koza
s kozłtami do sprda-
nia Szkoleń 1-a

Stroiciel
fortepianów, pianin przy-
jmuje zamówienia w miej-
scu na wyjazd ul. Ze-
lana Nr. 8 m. 8, F. Sob-
czyński. 525-

Wróżka
przyjeżdża Stanisława
Majobrowska Jasnogórska
26. 570-

Potrzeba
do Stow. „Postęp” Kraj-
kowska 24 codziennie
do 30 garny mleka

Dnia 13 b. m.
na przystanku Błesno
sgubiono pugilares z pie-
niądami i różnemi dowo-
dami na nawisko Sewe-
ryna Paszkowskiego Ła-
skawy smarok secho
słotyż w adm. Gotka z
trzymając sobie/gotówki
lub przynajmniej swrot
papierów. 572-

Pozzukuje
dotowy mleka w większej
ilości, masła, jaj, serów,
drobiu, zwierzyny i. t. p.
Miejsca Polska II Ale-
ja 28. 569-

Potrzebni
obłopy na praktykę
Zakładu Słusarski
Krakowska 22.

Sprzedam
fisharmenę za 350 z
Nowa 34.

Cukru
ładę ilość kupi: W-
tównia Cukrów B. Ma-
kowski i S-ka Ne-
Rynek 2.

Do sprzedania
13 morgów siemi en
zobiewom zimowy i
przenica, żyte i koni-
na w tem 21 2 mo-
łgi oras zabudowa
Kunica Marjanowa
Częstochowa gm. Dół
Franciszek Białki.

Do sprzedania
6 morgów siemi s gory-
darstwem, blisko Cyp-
tochowy. Wład. Aleja

Okazyjnie
do sprzedania bar-
ładny bambusowy gar-
tur, 2 Dierka i kreski
Sudrowski III Aleja

Potrzebne
pielęgniarki do szpitala
zakaznego Jasnogór-
stać się między 19-4
0606-

Chrześcijański
Zakład Blacharski przy-
jmuje roboty i reperacje
po oenach przystąpił
Jan Puszkiewicz Og-
dowa Nr. 77.

Smolec
i papę po smitosej cen-
można nabywać Stow.
Właścicielei Nieuroch.

Z powodu
wyjazdu sprzedam sile-
Wład. Rynek Wieluńska
53. 568-

Maselniczki
do wyrobu masła poleca
skład maszyn kuchennych
W. Nowicki dawniej W.
Stajowski Aleja 28